

Verslag van de 27^e sessie van het Codex Committee on Food Import and Export Inspection and Certification Systems (CCFICS)

Hybride gehouden van 16 tot en met 20 september 2024 in Cairns

Samenvattend

CCFICS27 heeft grote uitdagingen gecreëerd voor CCFICS28 door tijdens deze sessie slechts 1 van de drie concept documenten goed genoeg te vinden om aan het CAC voor te dragen voor een vervolgstap (van stap 3 naar stap 5) in het Codex stappensysteem (8 stappen), twee concept documenten terug te verwijzen (stap 2) en te besluiten vier voorstellen (waarvan twee herzieningen) voor nieuw werk aan te dragen voor goedkeuring door CAC.

Er bleek geen gebrek aan (vice)voorzitters voor de EWG's en er zal komende twee jaar veel werk verzet gaan worden in de werkgroepen. Als voorzitters van de EWG's zullen we ervoor moeten zorgen dat we resultaten (concept Codex teksten) opleveren die ontwikkeld genoeg zijn om de debatten tijdens CCFICS28 naar een niveau te tillen dat nodig zal zijn om die 7 teksten te kunnen bediscussiëren zodat er unaniem vertrouwen bereikt wordt om ze voor te dragen aan de CAC voor een Codex stap voorwaarts.

Inleiding en voorbereiding

Het Ministerie van LNVN vertegenwoordigt Nederland in dit comité.

Het voorzitterschap Hongarije leidde de EU delegatie van de fysiek aanwezige EU Lidstaten (6, inclusief het voorzitterschap) en de Commissie. Een aantal EU Lidstaten had aangegeven CCFICS27 virtueel te zullen volgen.

De EU coördinatie in Brussel vond plaats op 2 september, vanzelfsprekend voorgezeten door Hongarije. Er waren een paar EU pijnpunten (in het fraude dossier en in het nieuw werk voorstel van India (beroepsprocedure na import weigering)) waarvoor een terugval positie vastgesteld moest worden. De overige dossiers hadden wat EU betreft geen inhoudelijke pijnpunten.

Op 12 september nam NL deel aan een (virtueel) coördinerend CCEURO overleg dat geen invloed had op de in Brussel vastgestelde EU posities.

Op zondag ochtend 15 september was er (bijna traditiegetrouw) een werkgroep over equivalentie onder voorzitterschap van Nieuw Zeeland. In de middag mochten dit keer ook de EU Lidstaten aanschuiven bij de coördinerende overleggen van de EU met de (nieuwe) Australische voorzitter van CCFICS, met CCLAC en CCAFRICA en met Saoedi Arabië.

De rest van week, voorafgaand aan de plenaire sessie, begon de dag met een on-the-spot (uitsluitend fysiek) EU coördinatie overleg dat voorgezeten werd door Hongarije en waaraan ook Noorwegen deelnam.

De plenaire vergadering en side events

Het was te merken dat Australië veel (technische) ervaring opgedaan had tijdens CCFICS26. Qua techniek verliepen zowel de plenaire sessies als de side events rimpelloos waardoor CCFICS27 ook voor de virtuele deelnemers zeer inclusief was.

Na de gebruikelijke openingsrituelen en bespreking van de informatieve boodschappen van de CAC, CCEXEC, FAO, WHO en de internationale organisaties UNIDO (United Nations Industrial Development Organization), WTO/STDF (World Trade Organisation/Standards and Trade Development Facility) en OECD (Organisation for

Economic Co-operation and Development) kon het echte CCFICS werk (drie concept teksten die ontwikkeld zijn in Elektronische Werkgroepen (EWG)) beginnen.

Opvallend was dat er dit keer geen bijdrages van IPPC (International Plant Protection Convention) en WOAHA (World Organisation for Animal Health) op de agenda stonden. Dit bracht Nederland er toe om een interventie te maken over actueel werk binnen WOAHA op het gebied van papierloos certificeren in lijn met Codex richtlijn CXG 38-2001.

De lunch pauze op deze eerste dag werd verrijkt met een side event over het optimaliseren van voedselwetgeving door informatie te delen. Australië presenteerde hun visie op dit onderwerp met een oproep voor actieve participatie om regulering rondom data uitwisseling binnen CCFICS verder te ontwikkelen. UNIDO ondersteunde deze oproep door uit te leggen hoe UNIDO projecten de modernisering van voedselveiligheid in lage- en middeninkomenslanden benadert door middel van het gebruik van data.

De middag sessie startte met de concept herziening van de principes voor traceerbaarheid/producttracering als instrument binnen een voedselinspectie- en certificeringssysteem (agendapunt 6). Al snel werd duidelijk dat de nieuwe CCFICS voorzitter en de zaal even tijd nodig hadden om aan elkaar te wennen. De discussie vlotte van geen meter en bleef (veel te) lang hangen op de Inleiding. De voorzitter koos ervoor om de vergadering te houden aan het voorgestelde tijdschema. Met als resultaat dat er niets anders opzat dan het concept terug te verwijzen naar stap 2. Een nieuwe EWG zal opnieuw onder leiding staan van de VS met als vicevoorzitters Australië, Ecuador, Honduras en VK.

Met frisse energie begon dag 2 met de bespreking van de ontwerprichtlijnen over het voorkomen en beheersen van voedsel fraude (agenda item 5). Aanvankelijk dreigde de vergadering ook hier teveel te blijven hangen op de Inleiding, maar gelukkig wisten voorzitter en vergadering tijdig samen een weg vooruit te vinden. Nadat ook het voor de EU heikele punt vakkundig en constructief getackeld was en met de nodige moeite het grootste deel van de concept tekst aan de orde gekomen was, was de conclusie dat er voldoende vooruitgang geboekt was om de aangepaste tekst aan het CAC voor te dragen voor stap 5. VS zal een nieuwe EWG leiden bijgestaan door China, EU, Iran, Panama en VK.

Voorafgaand aan de middagsessie had NL een informeel gesprek met de delegatie van Zuid-Korea over mogelijkheden om op basis van Codex richtlijnen de huidige papieren certificaten om te zetten in elektronische documenten zodat die in Korea papierloos afgehandeld kunnen worden. De middagsessie werd voor het eerste deel ingevuld met het afronden van de discussie over voedsel fraude. Vervolgens kwamen eerste twee voorstellen voor nieuw werk aan de orde

- Het discussiestuk over richtlijnen voor beroepsprocedures bij weigering voor import van levensmiddelen (van India en Nigeria, agenda item 7). Dit voorstel was het andere zorgpunt voor de EU. De zorg van de EU werd weggenomen door het voorgestelde werk op te nemen als herziening van officiële besluiten over zendingen zoals opgenomen in richtlijn CXG 47-2003 in plaats van te gaan werken aan een nieuwe autonome richtlijn. In geval CAC de herziening van CXG 47-2003 goedkeurt, wordt India voorzitter van de EWG en zijn Australië, Chili, Kenya en Nigeria vicevoorzitters.
- Het discussiestuk over standaardisatie van sanitaire eisen (Brazilië met medewerking van Australië, Nieuw Zeeland, Spanje en VS). Met het wijzigen van de titel van het stuk in Richtlijnen voor de standaardisatie van de weergave van sanitaire eisen krijgt de toekomstige EWG er wel een uitdagende taak bij in de vorm van het overbruggen van de kloof tussen deze algemene richtlijn en

bestaande specifieke Codex normen. Net als na CCFICS26 heeft NL de intentie actief te participeren in dit werk. Na de goedkeuring van CAC komt er een EWG onder leiding van Brazilië, ondersteund door Australië, India, Kenya, Spanje en Oeganda.

De middag werd afgerond door Nieuw Zeeland die alvast mocht rapporteren over de fysieke werkgroep (de 7^e! consultatieronde) van zondag in het kader van de concept geconsolideerde Codex-richtlijnen met betrekking tot equivalentie (agenda item 4). Na zoveel consultatie rondes zou je misschien mogen verwachten dat er een keer voldoende consensus bereikt zou zijn om met dit dossier een stap vooruit te komen. De volgende dag bleek al gauw dat dit absoluut niet het geval was (zelfs de titel bleek nog onderwerp van discussie). Na opnieuw een hele (woensdag)ochtend en een deel van de middag debatteren was de uitkomst terug naar stap 2. Nieuw Zeeland geeft niet op en zal opnieuw voorzitter zijn van de EWG en Kenya zal vicevoorzitter blijven.

Ook op woensdag was er tijdens de lunch een side event, dit keer over Digitalisering en de praktische toepassing ervan door toezichthouders en de industrie, inclusief het gebruik van kunstmatige intelligentie. Dit was bedoeld als achtergrondinformatie voor de discussie over nieuw werk dat voor die middag op de agenda stond. Na het event had NL overleg met Brazilië en Noorwegen over digitalisering van gezondheidscertificaten gerelateerd aan standaardisatie van sanitaire eisen en informeerde Brazilië NL over het resultaat van een experiment waarbij Kunstmatige Intelligentie toegepast werd op een Codex standaard. Conclusie was dat de uitkomst dat experiment voldoende veelbelovend lijkt te zijn om dit mee te kunnen nemen in het nieuwe werk in het kader van de Richtlijnen voor standaardisatie van de weergave van sanitaire eisen.

Doordat het debat over agenda item 4 ook nog een deel van de middag besloeg, raakte de voorzitter steeds meer in tijdnood (omdat de vertaling slechts zeer beperkte uitloop mogelijk maakt). Dit ging uiteindelijk vooral ten koste van de discussies over de projectdocumenten van de voorstellen voor nieuw werk en het AOB punt opgebracht door Noorwegen. Er lagen nog twee voorstellen voor nieuw werk ter bespreking.

- Noorwegen introduceerde een voorstel over informatievoorziening rondom bedrijvenlijsten gekoppeld aan een herziening van Principes en richtlijnen voor de uitwisseling van informatie tussen importerende en exporterende landen ter ondersteuning van de handel in voedsel (CXG 89-2016). Ook gaf Noorwegen aan een fysieke werkgroep te willen organiseren in 2025. Ook deze herziening wordt voorgedragen aan het CAC als nieuw werk waarvoor een EWG in het leven geroepen wordt met Noorwegen als voorzitter en vicevoorzitters Australië, India, Marokko, Saudi Arabië en Spanje.
- Het Australische voorstel over digitalisering van nationale voedselcontrolesystemen is tot stand gekomen met medewerking van NL en VK. Het werk is gericht op het ontwikkelen van richting gevende en tegelijkertijd flexibele principes op hoog niveau door relevante universele thema's vast te leggen, een overkoepelend kader te bieden, bestaande digitale internationale standaarden en richtlijnen te identificeren en relevante digitale definities vast te stellen. Bij akkoord van CAC, komt er een EWG onder voorzitterschap van Australië met vicevoorzitters Canada, Jamaica, NL en VK.

Vanwege het al genoemde tijdgebrek kon het AOB punt van Noorwegen niet meer bediscussieerd worden. De voorzitter gaf aan met Noorwegen te willen werken aan de best mogelijke follow up.

Afsluitend

CCFICS28 staat gepland voor oktober 2026. Gezien het aantal voorstellen voor nieuw werk is het goed mogelijk dat er een extra dag gereserveerd gaat worden voor plenaire debatten.

CCFICS27 werd afgesloten na de adoptie van het rapport onder dankzegging voor uitstekende ondersteuning van het team vertalers en het Australische technische team.

Na afloop introduceerde het Codex Secretariaat de delegatie van Angola (tevens CCAFRICA coördinator) aan NL voor een gesprek over elektronische certificaten (Angola zal vicevoorzitter worden van de EWG voor het opstellen van Richtlijnen voor de standaardisatie van de weergave van sanitaire eisen) en digitalisering. Dit gesprek heeft inmiddels (virtueel) plaatsgevonden en beide delegaties zien er naar uit met elkaar samen te werken in de EWG.